Nofima

Strukturering - en konsekvens eller driver?

Edgar Henriksen

Fra Moxnes til Tveterås

- NOU 1990:24. Fiskeindustriens organisering og rammevilkår (Moxnesutvalget)
- NOU 2014: 16 Sjømatindustrien — Utredning av sjømatindustriens rammevilkår (Tveteråsutvalget)
- Felles i tillegg til tema:
  - Organisering og atferd i fangstleddet er et vesentlig rammevilkår
  - Sterk mobilisering mot forslag om tilpasning av lover
  - Mobiliseringsgrunnlag er frykten for hva endringene har å si for sysselsetting i fiske og derfor bosetting på kysten

Fiskerilovgivning

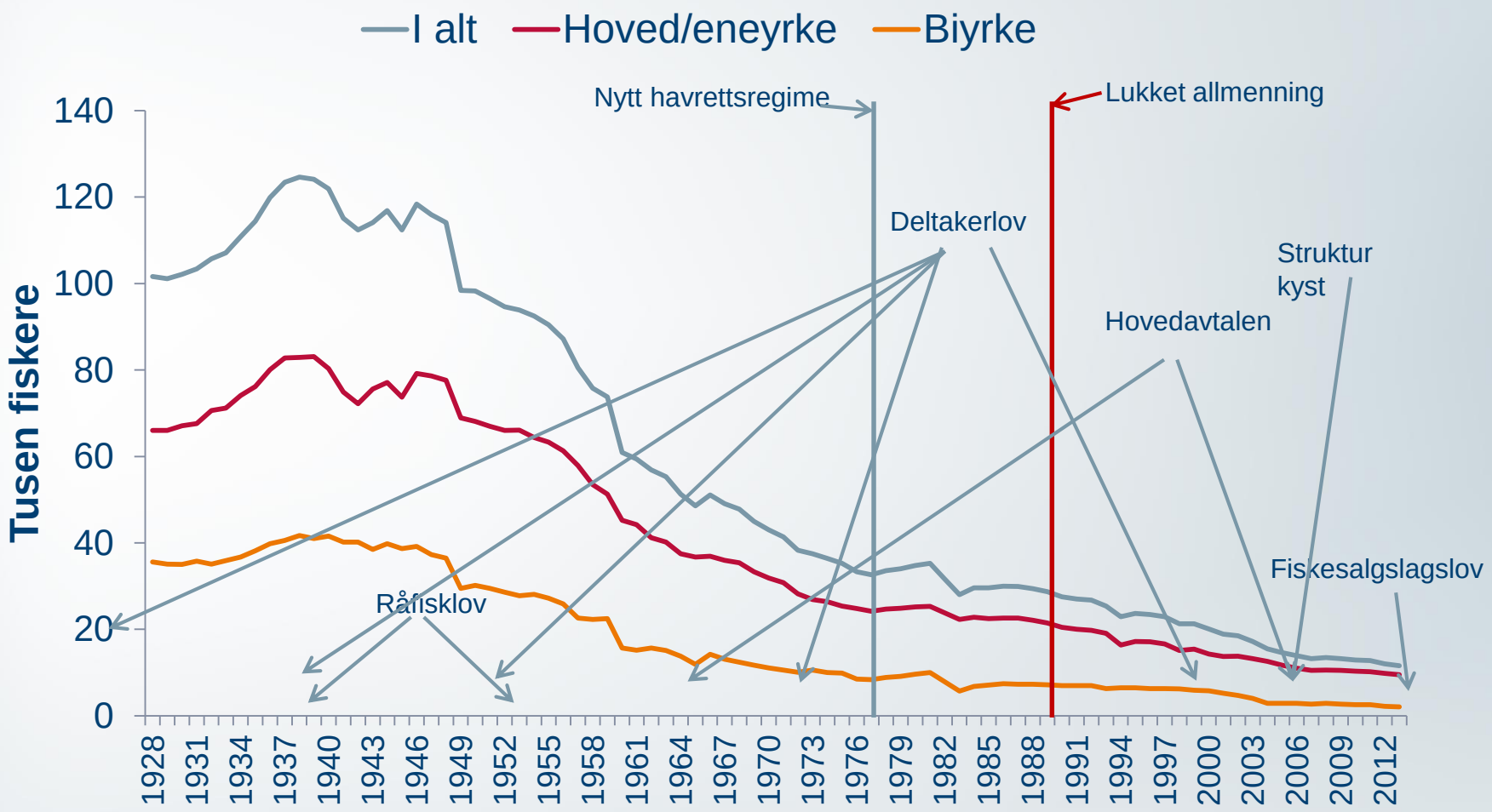

Nofima

Arbeidsmarkedspolitikk

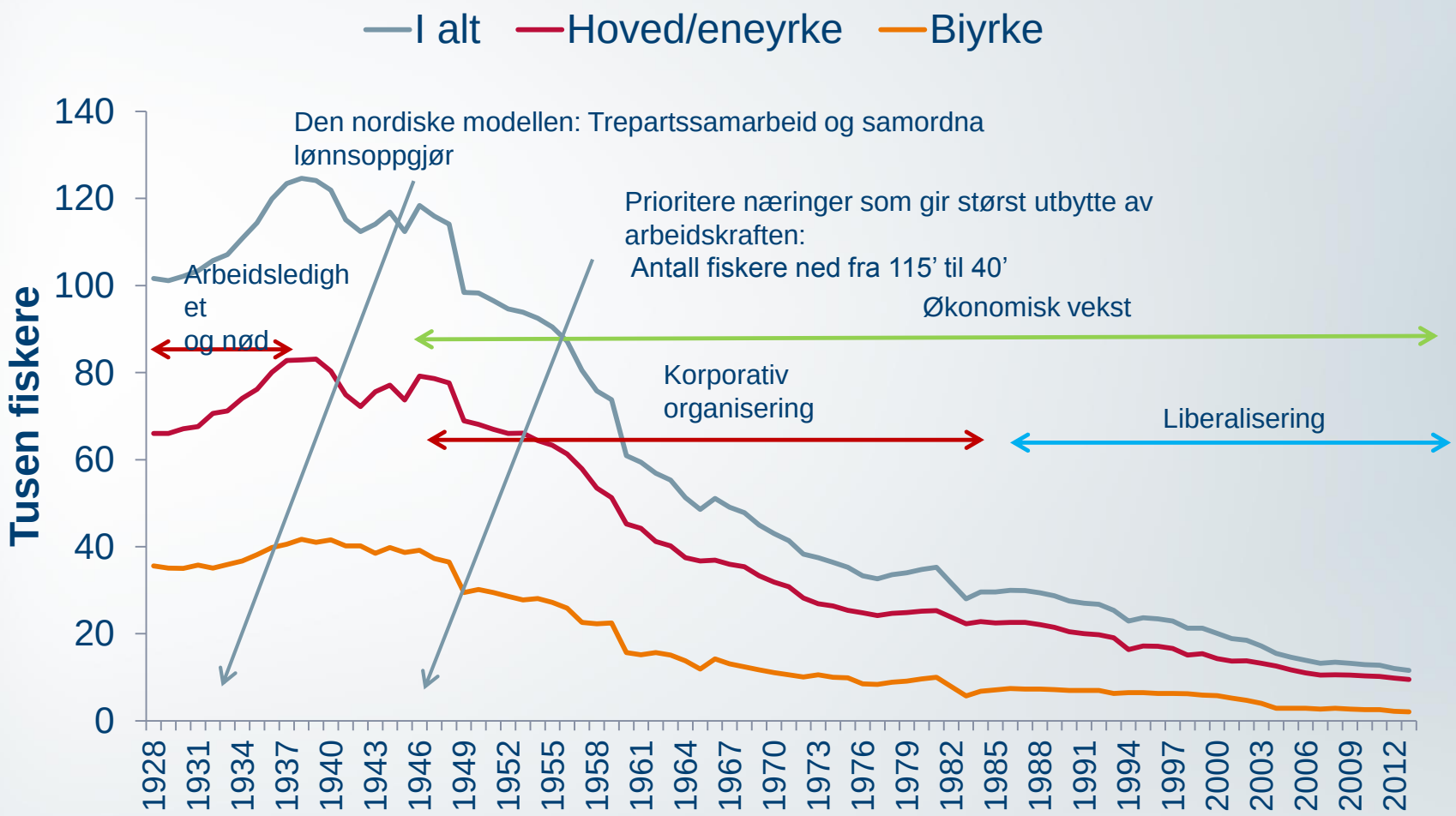

Årsak eller virkning?

- Fiskerinæringa er en integrert del av norsk økonomi, men har en særegen historie:
  - Korrigert for folketall er andelen fiskere redusert til 1/20 fra sutten av 30 tallet til i dag.
  - Fra «nødsarbeid» til verden fremste.
  - Og fra åpen almenning til (i hovedsak) lukket næring
- Hvor sterk er påvirkningen på fiskeripolitikkens utforming fra
  - den generelle økonomiske politikken?
  - næringspolitikken?
  - distriktspolitikken?
- Har den offentlige fiskeripolitiske diskusjonen skiftet karakter?
  - Legitimitetsproblemer?

Fiskeripolitikken – i rivningen mellom nærings- og distriktspolitikk

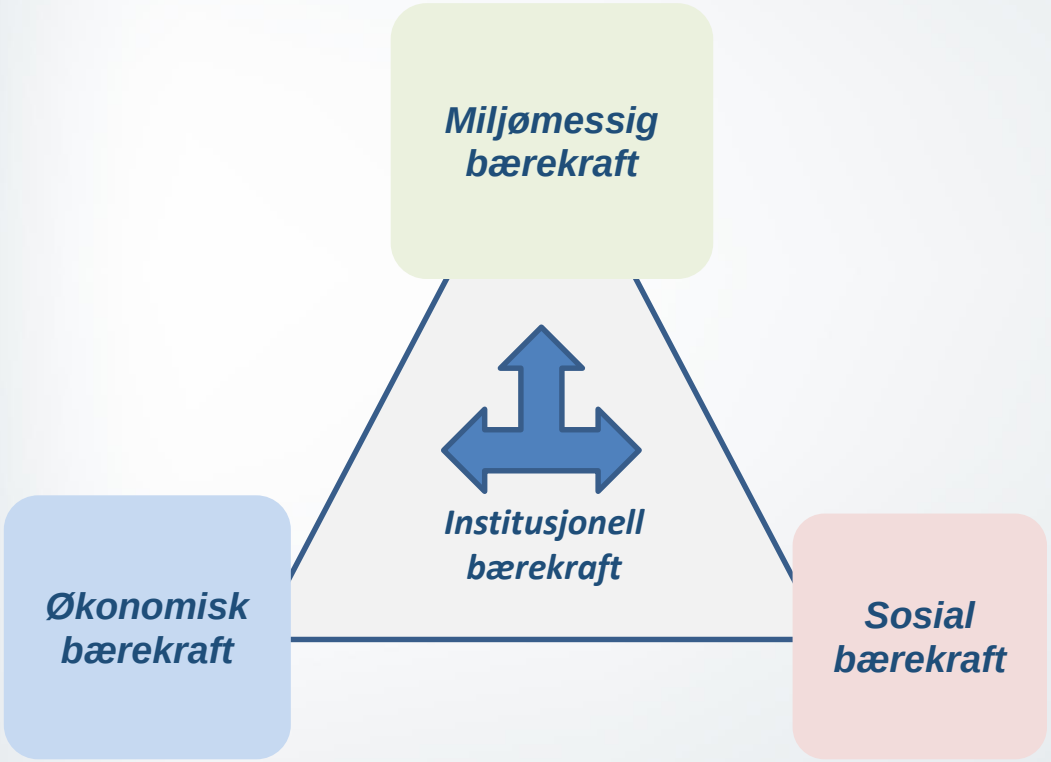

I spenningen mellom økonomisk og sosial bærekraft oppstår det noen dilemmaer…

…som preger diskusjonen om hva næringa skal være

Nofima

Figur 1. **Jordbrukets andel av total sysselsetting. 1950-2005. Prosent**

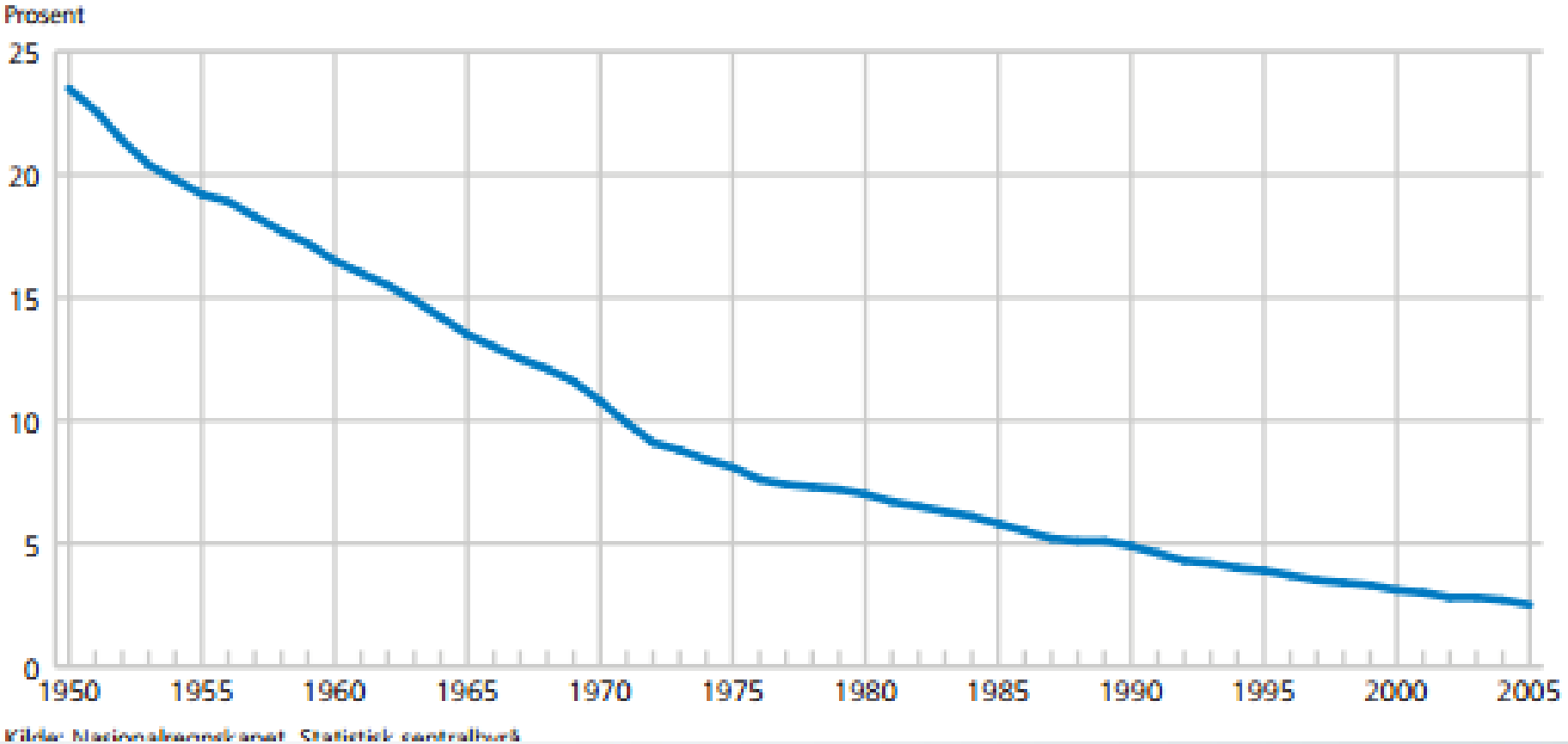

Vil den fiskeripolitiske diskusjonen legge føringer på veivalg?

- Fellesskapets eiendom som skal sikre «sysselsetting og bosetting»?
- En næring på linje med andre næringer som først og fremst skal bidra til å sikre vår framtidige velferd?
- Debatten kan tyde på at strukturpolitikken lider under sin egen suksess:
  - Røvere og oligarker stikker av med rikdommen!
  - Fremmede tømmer fjordene!
  - Langt i mellom sterke forsvar for strukturpolitikkens samfunnsøkonomiske oppsider.
- I hvor stor grad og hvordan påvirkes de institusjonelle rammene for strukturpolitikken?
  - Er utviklingen mot en stadig mer effektiv markedsarena legitim?
  - Kan man gjøre effektive grep som også tar sterkere hensyn til resten av verdikjeden?

Takk for oppmerksomheten

www.nofima.no